

Neved: ..... Felkészítő tanárod neve: .....

Iskolád neve : .....

Elért pontszámod: ..... / 99 pont

1. Gyakran valaki(k)nek a támogatása szükséges egy-egy fontos történelmi személy vagy történelmi esemény kibontakozásához. Egészítsd ki a táblázatot! Írd a megfelelő betűjelet a táblázat megfelelő cellájába! Egy cellába csak egy betű kerülhet!

- A) Biblia német nyelvre fordítása
 B) XI. Ince pápa
 C) Nagy Szulejmán
 D) magyar reneszánsz megjelenése
 E) csillagászati lejegyzések gyűjteménye
 F) I. Lipót
 G) szász fejedelem
 H) Tengerész Henrik
 I) X. Leó pápa
 J) (Lengyel) Jagello Izabella
 K) Afrika megkerülése
 L) Csezmicei János
 M) II. Rudolf császár

a támogató megnevezése (betűjele)	a támogatott személy(ek) vagy esemény(ek), folyamat(ok) (betűjele)	a támogatás eredménye, következménye (betűjele)
Vitéz János		
	Luther Márton	
		Erdélyi Fejedelemség létrejötte
	Tyco Brache	
	első hajósiskola	
		török kiűzése hazánkból

2. Gyakran több történelmi hatás, összetevő megléte vagy hiánya okozza egy-egy történelmi esemény, folyamat sikerét vagy kudarcát. Karikázd a helyes, húzd át a helytelen történelmi hatások, összetevők betűjelét!

A) A reformáció elindulása és sikere annak is köszönhető, hogy...

- a) .....a reneszánsz megváltoztatta az emberek gondolkodását.
 b) .....a huszita mozgalom már megfogalmazott hasonló gondolatokat.
 c).... a katolikus egyház végre hajlandó volt a reformokra.

B) Mátyás hatalomra jutása annak is köszönhető, hogy ...

- d) ....Szilágyi Mihály megegyezett a Lackfi-Frangepán ligával.
 e) ....házasság fejében Cillei György hazaengedte Csehországból.
 f) .... a kor egyik leggazdagabb és legbefolyásosabb királyi családjának örököse volt.

C) A török 1683-as Bécs elleni ostroma azért vallott kudarcot, mert...

- g) .... a keresztény seregek már fejlettebbek voltak, mint a török sereg.
 h) .... a törökök magyar szövetségesei nem képviseltek megfelelő harci erőt.
 i) ... a keresztény uralkodók képesek voltak összefogni.

D) Az újkori tőkés gazdálkodás azért tudott elterjedni Európa nyugati felében, mert ...

- j) ....Kelet-Európából tőke áramlott a nyugati térségek felé.
 k) ....megjelentek a céhek, melyek kiszorították a manufaktúrákat.
 l) ....a távolsági kereskedelemről megszületett a világkereskedelem.

a1

b1

c1

d1

e1

f1

.../6

a1

b1

c1

d1

e1

f1

g1

h1

i1

j1

k1

l1

.../12

3. Nevezd meg a címereket!

a1

b1

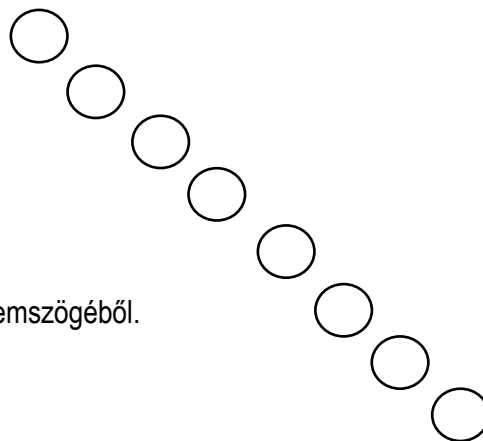
c1

d1

.../4

4. Egy-egy történelmi esemény vagy folyamat eltérő megítélés alá eshet. Rajzolj a mondatok utáni körökbe ☺ jelet, ha az pozitív, ☹ jelet, ha negatív, 😐 jelet, ha semleges megítélés alá esik az esemény a megadott szemszögéből! Ügyelj arra, hogy rajzod egyértelmű legyen!

- a) Felfedezések hatása az aztékok szemszögéből.
 b) Mátyás pénzügyi reformja a jobbágyok szemszögéből.
 c) Toscanelli térképe Kolumbusz szemszögéből.
 d) A tordesillas-i szerződés Buda lakóinak szemszögéből.
 e) Az anabaptizmus gondolatai a jobbágyok szemszögéből.
 f) Az 1505-ös királyutódlással kapcsolatos végzés Szapolyai János szemszögéből.
 g) Az ősiség törvénye a nemesség szempontjából.
 h) Az 1570-es speyeri szerződés az angol király szemszögéből.

a1

b1

c1

d1

e1

f1

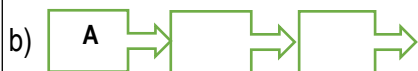
g1

h1

.../8

5. Egy-egy meghatározó történelmi esemény további (akár időben távoli) eseményeket von maga után. Írd be az eseményfolyamatokat jelző téglalapokba a megfelelő esemény betűjelét!

A) András herceg meggyilkolása	B) reformáció sikere	C) nápolyi hadjáratok
D) karlócai béke	E) felségárulási perek	F) Podjebrád Katalin halála
G) V4-ek rendszeres találkozója 2022-ben	H) értékálló aranyforint veretése	I) Szent Liga megalakulása
J) Tridenti zsinat	K) Bocskai- felkelés	L) 1351-es törvények
M) a barokk művészet terjedése	N) bel- és külföldi áruforgalom fellendülése I. Károly idején	
O) Buda visszavívása	P) az 1335. évi kereskedelmi megállapodás Bécs elkerülésére	
R) zentai csata	S) hajdúvidék létrejötte	

a1

b1

c1

d1

e1

.../5

6. A megadott számok közül válogatva- azokat toldalékozva, szükséges módon kiegészítve- egészítsd ki a hiányos szövegrészeket! Ügyelj arra, hogy a mondatok értelmesek legyenek!

700.000   20   3 millió   20.000   1/5   6 millió   1/3   30   8.000   1/10   660%   100%

Minden királyunk törekedett kincstári bevételének növelésre. I. Károly új adóként bevezette a kapuadót, mely az akkor újonnan vert aranyforint .....volt. A földesurakat bányák nyitására ösztönözte, ezért a bányaregálé ..... a földesuraknál hagyta. Mátyás bevezette a füstadót és akár évente többször is beszedte a rendkívüli hadiadót. Így egyes helyeken akár .....adóemelést is végrehajtott. A(z) .....is lecserélte koronavámra. Ennek következtében kincstárának bevétele egyes években akár a(z) ..... aranyforintot is elérte. Mindezt egy kb. .... lakosságú országban, ahol a fővárosban is mindössze ..... ember élt.

7. Gyakran szembesülünk azzal, hogy egy-egy hír nem mindig igaz. Dönts a táblázat szempontjai szerint az alábbi képzelt híradások tartalmáról! Mindig a tudósítás címe legyen a támpont! Tegyé a megfelelő

-be „X”- betűt!

a tudósítás számjele és címe	a tudósító személyének hitelessége		a címnek megfelelő kép		a kép alatti hír valóságtartalma		
	hiteles	nem hiteles	megfelel	nem felel meg	teljesen igaz	van benne igazság	egyáltalán nem igaz
1- Mohácsi csata	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2- Nándorfehérvári csata 1456-ban	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3- Aversa ostroma	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4- Buda felszabadítása	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

TUDÓSÍTÓ
Brodarics István

1

A magyar államiség veszte

Az úr 1526. évnek augusztus 29-i napján a törökök legyőzték II. Lajos seregét. Maga a király is eltűnt. A fővezér Tomori Péter, 5 püspök és 15 zászlósúr is Isten országába költözött.

TUDÓSÍTÓ
Nagy Szulejmán

2

Dicső seregünk megkezdte a hitetlenek elleni harcát a Tuna folyón is

Janko vajda, Erdel tartomány vezetője homokkal és ágyúkkal töltött hajókkal törte át Allah seregének hajóhadát. Sok paraszt is érkezett a hitetlenek harangszóinak hívására.

TUDÓSÍTÓ
Toldi Miklós

3

Királyunk újra lovagi hőstettet hajtott végre

Lajos király maga is létrán mászott a vár elfoglalásért. Súlyos kövek sodorták le testét a mélybe, alig tudták testőrei megmenteni életét.

TUDÓSÍTÓ
Petneházy Dávid

4

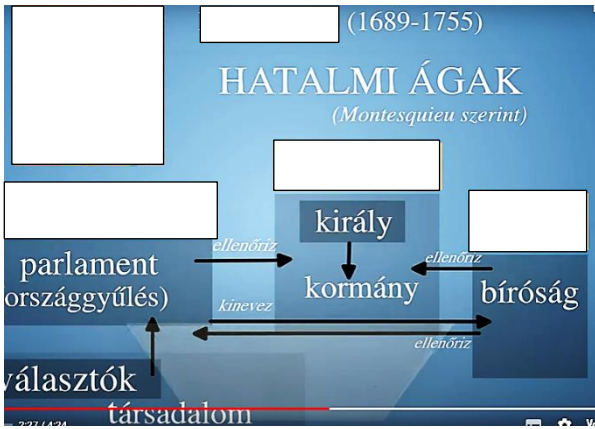
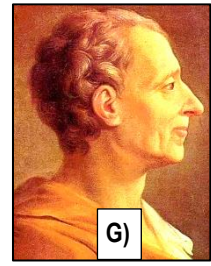
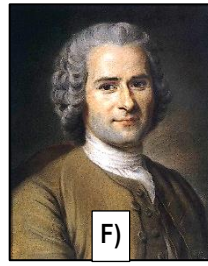

Újra keresztény kézen Buda

Az úr 1686. évnek nyarán a legmodernebb hadászati technikákat alkalmazva visszafoglaltuk egykori fővárosunkat! Maga a város parancsnoka Abdurrahman is elesett. Dicsőség Istennek és a hazának!

8. Letakartuk a felkészüléshez használt videóképek néhány adatát. Írd be a téglalapokba a hiányzó fogalmak, képek betűjelét! Egy téglalapba nem kell írnod!

- A) Montesquieu B) népfelség elve C) igazságszolgáltatás
D) törvényhozó hatalom E) végrehajtó hatalom

- a1
- b1
- c1
- d1
- e1
- f1
- g1
- .../7

9. Válaszd meg a képekkel kapcsolatos kérdéseket történelmi ismereteid segítségével!

a) Miért nem volt nyelvi nehézsége a képen látható játékosnak egykori klubcsapatában?

Lionel Messi

Labdarúgó

Lionel Andrés Messi Cuccittini argentin labdarúgó, aki 2004-től a spanyol FC Barcelona és az argentin válogatott játékosa. Messi generációjának egyik kiemelkedő játékosa, aki fiatalon lehetett az Aranylabda- és 22 éves korára...

[Wikipédia](#)

- a2
- b2
- c2
- .../6

b) A tomate spanyol eredetű szó. Miért ez a kifejezés terjedt el más európai nyelvekben is a paradicsom megnevezésére?

c) Miért kaphatta ezt a nevet a stadion?

Estadio Azteca [bevezető szerkesztése]

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Koordináták: é. sz. 19° 18′ 10″, ny. h. 99° 09′ 02″﻿ ﻿ Térkép

A Mexikóváros Coyoacán nevű kerületében található, 87 000 férőhelyes^[1] **Estadio Azteca** (jelentése: *azték stadion*) Mexikó legnagyobb és az egész Föld egyik legnagyobb labdarúgó-stadionja, a mexikói labdarúgó-válogatott és a Club América hivatalos pályája.

Helyszíne volt többek között az 1970-es és az 1986-os labdarúgó-világbajnokság több mérkőzésének, valamint az 1968-as olimpiának is.

Tartalomjegyzék [elrejtés]

- 1 Az épület és a pálya
- 2 Története
- 3 Események a stadionban
  - 3.1 Sportrendezvények
  - 3.2 Koncertek
  - 3.3 Egyéb
- 4 Források

Estadio Azteca (El Coloso de Santa Úrsula)

Adatok

Elhelyezkedés Mexikó,

10. Döntsd el, hogy helyesek-e az alábbi fogalom meghatározások! Írj „H”-betűt a helyes, „N”-betűt a nem helyes meghatározások után!

- a) Gubernátornak nevezzük a 17. század végétől Erdély élére kinevezett vezetőt. ....
- b) Erdély fejedelmei athnamét, vagyis kinevező okiratot kaptak a Habsburg uralkodóktól. ....
- c) A heliocentrikus világbé az azt jelenti, hogy a Föld körül forognak az égitestek. ....
- d) A predestinációt, vagyis az eleve elrendelés elvét az anglikán egyház dolgozta ki. ....
- e) A honorbirtokot, vagyis a szolgálati birtokot örökölhető módon adományozták Anjou királyaink. ....
- f) A perszonálunió két ország egyesülését jelenti egy országgá, egy király uralma alatt. ....
- g) A manufaktúrák olyan termelő egységek voltak, ahol a munkafolyamatokat részekre bontották. ....
- h) A tőzsde kezdetben olyan „áru piac” volt, ahol a termékekért ajánlott árak alapján lehetett üzletet kötni anélkül, hogy ott lett volna a kínált termék vagy az érte felajánlott pénz teljes mennyisége. ....

a1

b1

c1

d1

e1

f1

g1

h1

.../8

11. Melyik idézet mikor íródhatott? Írj megfelelő számjegyet az időszakokról az idézetek utáni négyzetbe!

- a) „Szükséges azért, hogy a magyar nemzet, ha ettől a fennforgató véstől meg akar szabadulni, [...] az ország tartson egy ármádát...”
- b) „Valameddig pedig a magyar korona ott fenn, nálunknál erősebb nemzetségnél, a németnél léssen, és a magyar királyság is a németeken forog, mindenkor szükséges és hasznos egy magyar fejedelmet Erdélyben fenntartani, mert nekik javokra, oltalmokra léssen.”
- c) „Rövid tisztelgés után a császár [szultán] előbb a dajkát a gyermekkel [János Zsigmond], majd az urakat is elbocsátotta. Az urakat a másik sátorba vezették, s hozzájuk jött három basa a császár üzenetével, melyre rögtön felelniük kellett.”
- d) „A megválasztandó kormányzót, akkora hatalom fogja megilletni, amekkora a királyi felséget illetné, kivéven azt hogy birtokokat az alább megírt mértéken túl nem adományozhat...”
- e) „...egyes helyeken, sőt egész Magyarországon és más szomszédos országokban is pestisjárvány volt. Nagy méreteket öltött az éhínség is...”

a1

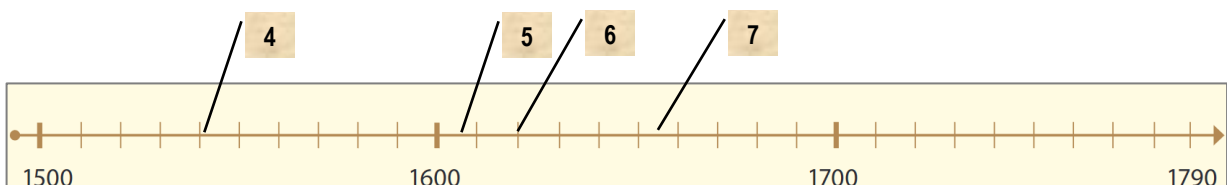
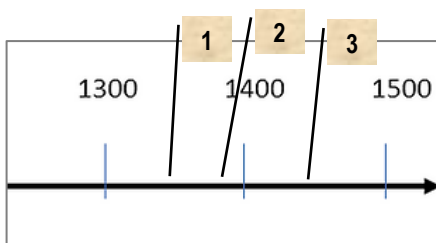
b1

c1

d1

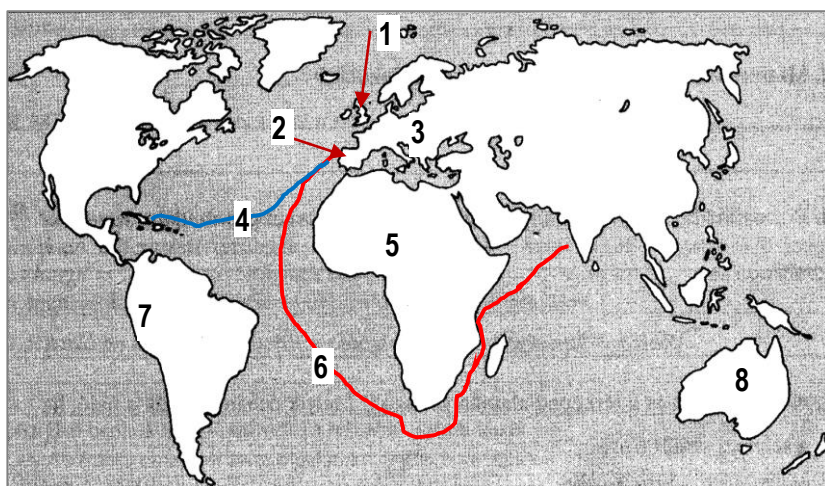
e1

.../5

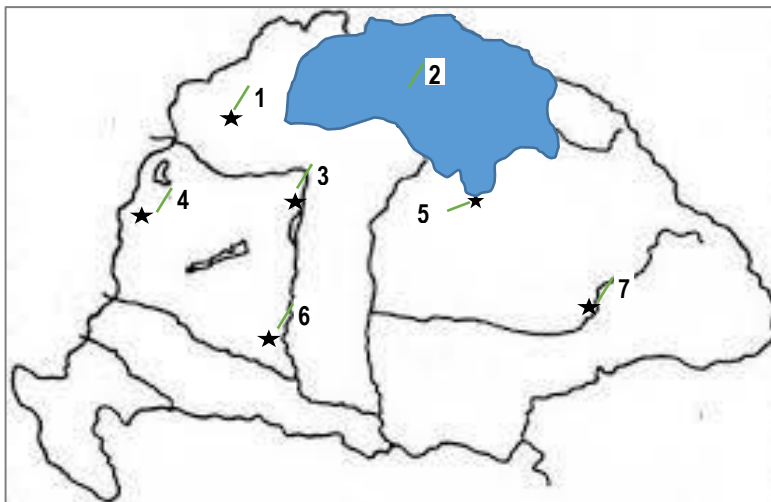
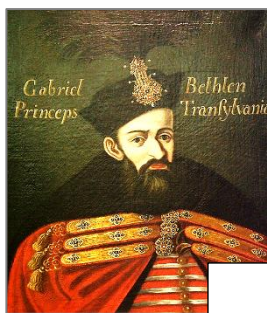
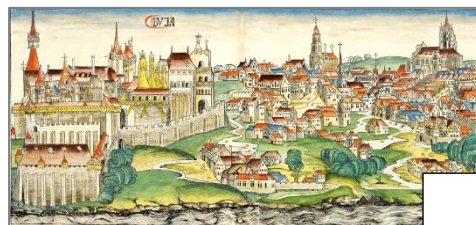
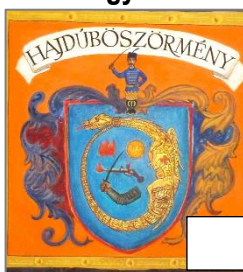
12. Írj számjegyeket a térképről a táblázat állításaihoz! Egy állításhoz, leíráshoz csak egy szám kerülhet!

állítás	szám a térképről
„...amikor megmutattam nekik kardjainkat [...] tudatlanságukban megvágtak ujjukat.”	
a 15. században legfőbb célja a rekonkvizsita	
főleg mezőgazdasági termékeket exportál nyugatra	
konkviztádorok hódítják meg	
portugál hajósútvonal	
teljesen ismeretlen kontinens a 16. században	
Kelet-indiai Társasága óriási haszonra tesz szert a 18. század közepére	

- a1
- b1
- c1
- d1
- e1
- f1
- g1
- ..../7

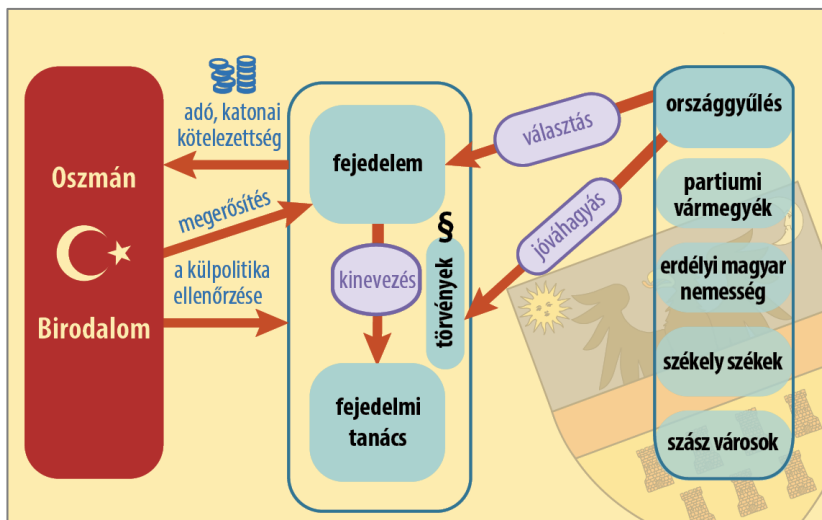
13. Melyik térképen lévő szám kapcsolódhat leginkább egy adott képhez? Írj számjegyet a térképről a megfelelő kép négyzetébe!

- a1
- b1
- c1
- d1
- e1
- f1
- ..../6

14. Melyik forrásban található a táblázatban lévő állítások, leírások? Hasonlítsd össze a szöveget és az ábrát, majd tegyél „X”-et a táblázat megfelelő cellájába!

állítás, leírás	szöveges forrás	ábra	mindkettő	egyik sem
A fejedelemség külpolitikáját a török felügyelte.				
Erdély kiváltságos népeinek megnevezése.				
Erdély bevett vallásainak megnevezése.				
A fejedelem választása.				
A fejedelem befolyásának mértéke.				
Erdélyhez csatolt terület megnevezése.				

A fejedelmi címet János Zsigmond használta először, 1570-től. Ő már kijelölt határu országban - Erdély és a Részek fölött - uralkodott. János Zsigmond már - ahogy fejedelmi utódai is -, évi adót fizetett a szultánnak. A fejedelmet a három nemzet egytáblás országgyűlése választotta meg; általában a fejedelmi székhelyen, Gyulafehérváron. Utána fölesküdt a Portával (=szultáni udvar) való békesség megtartására, valamint a törvények - többek között a négy bevett vallás - tiszteletére. A rendek(=kiváltságos rétegek) is esküben fejezték ki hűségüket a fejedelem iránt. Bethlen Gábor uralkodásától vált szokássá, hogy mind a fejedelem, mind a rendek a három nemzet (magyar, székely, szász) uniójára is esküt tettek. A fejedelem szultáni megerősítéséről szóló okirat a török függést szimbolizáló jelvényekkel együtt érkezhett akár az ünnepélyes eskü előtt is, mint Barcsay Ákos, de akár évekkel később is, mint ahogy II. Apafi Mihály fejedelemsége esetében. A fejedelem szinte korlátlan ura volt Erdélynek. Bizalmi emberei a fejedelmi előterjesztéseket az országgyűlésen a három nemzet képviselőivel rendszerint el tudták fogadtatni. A fejedelem alapvető jogai közé tartozott az országgyűlés összehívása, helyének, idejének, elnökének kinevezése, a kezdeményezés joga, a határozatok megerősítése, az országgyűlés berekesztése, és ő küldte szét a végzéseket a helyhatóságoknak. A végrehajtó hatalom is a fejedelem kezében volt; a legtöbb tisztség betöltéséről ő döntött. Így kinevezte a váradi főkapitányt, aki a fejedelem hatalmát katonailag biztosította.